

1.	Наслов на наставниот предмет	БИОХЕМИЈА		
2.	Код	ДА-117		
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за дипломирна акушерка/акушер		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по биохемија		
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	прв		
6.	Академска година/семестар	I/I	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник	Раководител на катедрата: Проф. Д-р Јасна Богданска *наставата ја изведуваат сите членови на катедрата		
9.	Предуслови за запишување на предметот			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):			
	<p>По завршување на предметот Биохемија студентот/ките ќе бидат запознаени со основните принципи на преданалитичката, аналитичката и постаналитичката фаза во лабораториската биохемиска пракса и улогата на акушерката во истите; Ќе ги осознаат основните испитувања на урината и крвта и ќе можат да ги разберат резултатите од биохемиските испитувања на истите; Ќе можат да го разберат и интерпретираат влијанието на различните фактори врз резултатите, Ќе можат да се осознаат за интерпретацијата на поважните биохемиски и хематолошки параметри во клиничката биохемија поврзани со нивната дејност.</p>			
11.	Содржина на предметната програма:			
	<p>Теоретска настава: Лабораториска дијагностика, клиничка биохемија: Организација на лабораториските услуги; Фази на лабораториското испитување; Подготовка на пациентот за земање на биолошки материјал за испитување; Типови (видови на примероци) на биолошки материјал и земање на биолошки материјал за лабораториски испитувања; Работа со биолошки материјал; Препорачани постапки за земање, чување, трансфер и транспорт на материјалот; Фактори кои влијаат врз резултатите од лабораториските анализи; Интерпретација на резултати/значење на нормални или референтни вредности; Сува хемија и нејзина примена во клиничката биохемија (тестови за испитување на составот на урината, тест за бременост, тест за дроги), Клиничка биохемија на бубрег и биохемиски тестови за мониторинг на реналните заболувања, Дијабетес мелитус: тип-1 и тип-2 и гестациски дијабет и препорачани параметри за нивно дијагностицирање и следење; Ацидобазни нарушувања, значење на гасните анализи, препознавање на примарни ацидобазни нарушувања и промени во електролитниот статус, Клиничка ензимологија, ензими во крвта како индикатори за оштетување на специфични органи. Липиден профил и методи за определување на биохемиските параметри кои го сочинуваат липидниот статус, Комплетна крвна слика и седиментација на еритроцити; Крвни протеини, значење и функција на плазма протеини, Методи за определување на протеини; Хормони, методи за определување на хормоните и нивното значење.</p> <p>Практична настава: Биолошки материјал: крв, серум, плазма, урина, референтни вредности, Фотометриски методи; Протеини во крв, определување; Определување на глукоза во крв, глукоза толеранс тест (ОГТТ); Квалитативен преглед на урина (со тест ленти; релативна густина и седимент; присуство на белковини со сулфосалицилна киселина); Липиден статус, определување на вкупен холестерол и триглицериди; Непротеински азотни соединенија: уреа и креатинин; РОС тестови за бременост и дроги во урина; Крвна слика.</p>			
12.	Методи на учење: предавања, интерактивни лабораториски вежби, домашно учење.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	75 часови		
14.	Распределба на расположивото време	25 часови теоретска настава, 25 часови		

		практична настава, 25 часови домашноучење			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	Часови: 25	
		15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	Часови: 25	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови	
		16.2	Самостојни задачи	часови	
		16.3	Домашно учење	Часови 25 часови	
17.	Начин на оценување				
17.1	Завршен испит	Писмен дел		бодови	мин.-макс. 42-70
17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарски работи		бодови	мин.-макс
17.3	Активно учество	Теоретска настава		бодови	1-5
		Практична настава		бодови	15-25
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Ф	
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е	
		од 69 до 76 бода		7 (седум) Д	
		од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц	
		од 85 до 92 бода		9 (девет) Б	
		од 93 до 100 бода		10 (десет) А	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература				
22.1	Задолжителна литература				
	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1	Б.Штраус.	Медицинска биохемија.	Медицинска Наклада, Загреб,	1992
2	Авторизирани предавања од Катедрите и предавачите.				

	3	Алабаковска Соња, Богданска Јасна, Босилкова Гордана, Геракаровска Марија, Ефремова Аарон Снежана, Кавракова Јулијана, Корнети Петраки, Костовск аИрена, Крстевска Марија, Лабудовиќ Даница, Тошеска Трајковска Катерина, Цековска Светлана	Практикум за вежби по медицинска биохемија за студентите по општа медицина	Медицински факултет, Скопје	2016
22.2	Доплителна литература				
	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1	Мајкиќ Сингх Н.	Медицинска биохемија	ДМБ Србије	2006